

ת"פ 31984/04/12 - מדינת ישראל נגד מאהר גראבא

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 31984-04-12 מדינת ישראל נ' גראבא

בפני בעניין: כב' השופטת ניצה מימון שעשוע
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מאהר גראבא

הנאשם

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של העסקת שב"ח.

בהתאם לכתב האישום המתוקן, ביום 23.3.2011 העסיק הנאשם בעבודות אפייה וניקיון 2 תושבי האזור ללא אישור לשהות או לעבוד בישראל.

ביום 6.10.13 הודה הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, והורשע בעבירה של העסקת שלא כדין, עבירה לפי סעיף 12א(ב) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952.

עברו הפלילי של הנאשם

לחובת הנאשם הרשעה מיום 8.1.12 בגין עבירה של העסקת תושב זר שלא כדין משנת 2010. בגין עבירה זו הושת עליו מאסר של 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות, והופעל בחופף מע"ת של 6 חודשים. כן הוטל עונש מאסר על תנאי של 9 חודשים למשך 3 שנים, וקנס.

כן הורשע הנאשם בשנת 2010 בעבירות של הפרעת שוטר במילוי תפקידו, נהיגה בזמן פסילה, והסעת תושב זר משנת 2008, ונדון ל-6 חודשי מאסר בפועל, כולל הפעלת מע"ת של 6 חודשים בחופף, וכן פסילה בפועל ועל תנאי, קנס וחילוט הרכב.

כן הורשע בשנת 2005 בעבירה של הסעת תושב זר. נגזרו עליו 10 ימי מאסר בפועל, מע"ת ופסילה ע"ת.

כן לחובתו הרשעה משנת 2001 בעבירות של תקיפה בתנאים מחמירים ואיומים, הרשעה משנת 1999 בפריצה לרכב בכוונה לגנוב ונסיון גניבה מרכב, והרשעה משנת 1994 בהחזקת כלי פריצה לרכב.

הנאשם נשלח לקבלת תסקיר שירות המבחן בטרם נגזר דינו.

תסקיר שירות המבחן

מהתסקיר עולה כי הנאשם, כבן 41, נשוי ואב ל-6 ילדים בגילאי 17-2.5. בתו הצעירה סובלת מחיידק בדם, ונמצאת בטיפול רפואי (הוצג אישור מביה"ח שניידר). לדברי הנאשם, בנו הבכור עזב את הלימודים בגיל 16 לצורך סיוע בפרנסת המשפחה, והוא עובד בפנצ'רייה שבבעלות דודו. אשתו של הנאשם, כבת 35, עקרת בית, נמצאת בארץ לפי אישורי שהייה זמניים, והיא סובלת מבעיות ראייה.

הנאשם סיים 9 שנות לימוד. לדבריו, עזב את בית הספר על רקע חוסר עניין בלימודים, וצורך לעזור בפרנסת המשפחה. לדבריו, עבד במשך 3 שנים בחשמלאות רכב, ובהמשך באופן מזדמן בעבודות בניין ואיסוף מתכת. כיום עובד עם אביו כפועל בניין.

כשהנאשם היה בן 18, נפצע בתאונת עבודה, בה אחיו הבכור נהרג, ובעקבות זאת, סבל מתופעות פוסט טראומטיות ולא תפקד בעבודה.

מגליון הרישום הפלילי עולה כי לחובת הנאשם 6 הרשעות קודמות בגין עבירות של העסקת והסעת תושב זר, וכן עבירות אלימות ורכוש מן השנים 1994-2012. בגין עבירות אלה נדון בעבר, בין היתר, למאסר בפועל, למאסר בעבודות שירות, של"צ וצו מבחן במשך שנה. העבירה נשוא הדיון בוצעה כשנה קודם הרשעתו האחרונה, בגינה ריצה מאסר בעבודות שירות.

ביחס לעבירה נשוא כתב האישום, לדברי הנאשם, נהג לחתום על חוזים עם מעסיקים וקבלנים באזור, אשר העסיקו תושבים מהרשות הפלסטינית, כשהוא לוקח את האחריות על העסקתם של התושבים הזרים, בתמורה לשכר. מקור פרנסה נוסף זה, סייע בידו להתמודד עם צרכי משפחתו הגרעינית. הנאשם הסביר כי ברקע ביצוע העבירות בעבר ועבירה זו, עמדו קשיים כלכליים, בשל העדר עבודה יציבה, מגורים משותפים עם משפחת מוצאו, וקושי בנפרדות ממנה, ובנוסף, קושי במילוי תפקידו כמפרנס יחיד למשפחתו.

לדבריו, בעקבות הרשעתו האחרונה מינואר 2012, משפחת מוצאו התגיסה וביטלה את כל החוזים עליהם היה חתום אל מול המעסיקים השונים, תוך החזר כספים וחובות. בנוסף לכך, אביו שילב אותו בעבודה עמו בבניין, ובנו הבכור עזב את מסגרת הלימודים על מנת לעזור בפרנסת המשפחה.

הנאשם לקח אחריות על ביצוע העבירה, וביטא חרטה על מעשיו. הדגיש שמדובר בעבירה שבוצעה טרם הרשעתו

מינואר 2012, ומאז, חדל מעיסוקו זה. מזה כשנתיים לא נפתחו נגדו תיקי משטרה נוספים.

בשיחה עם אביו, מסר כי הנאשם עבר טראומה קשה בעקבות תאונת העבודה, והתקשה לחזור לשגרת חיים נורמטיבית, ופחתה המוטיבציה שלו לתפקד בעבודה יציבה וסדירה לאורך שנים. מסר כי בעקבות הרשעתו האחרונה, ומתוך רצון לסייע לנאשם לשמור על משפחתו, ולרתום אותו לחיי משפחה ועבודה נורמטיביים, התגייס יחד עם אחיו של הנאשם, לסייע לנאשם. הם ביטלו את כל החוזים שנחתמו על ידי הנאשם להעסקת תושבים מהרשות הפלסטינית, ושילמו את חובותיו הכספיים. כמו, סיפר אבי הנאשם, שהנאשם עובד יחד אתו העבודות בניין, ושומר על הרגלי עבודה תקינים.

בשיחה עם אשת הנאשם, תארה תקופות ארוכות של מצוקה כלכלית וחובות כספיים שנצברו, בעקבות העדר יציבות תעסוקתית מצד הנאשם, וקושי לעמוד בדרישות פרנסת משפחתו, כשהוא מהווה מקור הפרנסה היחיד למשפחה. מספרת כי מזה כשנתיים, הנאשם מגלה מאמצים לשמור על תפקוד יציב בעבודה לצד אביו, וכי סיוע משפחת מוצאו של הנאשם, כמו גם יציאת בנם הבכור לעבודה, הביאו לרגיעה במצבו של הנאשם, וחיזקו את המוטיבציה שלו לשנות את התנהלותו הבעייתית.

שירות המבחן התרשם מהנאשם כאדם נעדר כישורים, שהתקשה להסתגל ולהגיע לכדי תפקוד יציב במסגרות המקובלות. במפגש עמו ניכר כי מתמקד בתפקודו התקין מזה שנתיים, ומייחס את ביצוע העבירה לטראומה שעבר בעקבות מות אחיו ולקשייו הכלכליים. שירות המבחן התרשם עוד כי בעקבות התערבות משפחת הנאשם בעניינו, הוא הפיק את הלקחים מהתנהלותו הבעייתית, וכיום מנסה להתמודד באופן תואם ומקדם יותר עם קשייו. כאמור, לוקח אחריות על ביצוע העבירה, ומבטא מוטיבציה לשינוי ושיקום.

המלצת שירות המבחן היא לעונש מוחשי כעבודות שירות ברף הנמוך, במקרה זה. מחד גיסא, ענישה זו תמחיש לנאשם את הקשר בין מעשיו לתוצאותיהם. מאידך גיסא, היא תצמצם את הפגיעה בפרנסת משפחתו, תפחית מכובד האחריות שתוטל על בנו הבכור, ותמנע פגיעה ממושכת בליווי ובתמיכה בביתו הצעירה, לנוכח מצבה הבריאותי.

הטיעונים לעונש

ב"כ המאשימה טען כי ההרשעה בתיק משנת 2012 היא על עבירה משנת 2010, וההרשעה בתיק זה היא על עבירה משנת 2011. העבר הפלילי של הנאשם כולל 6 הרשעות קודמות, מתוכן 3 בעבירות על חוק הכניסה לישראל. מדובר בנאשם שלא למד את הלקח, וחוזר לסורו פעם אחר פעם. נטען כי בהתאם להלכה מבית המשפט העליון, יש מקום לגזור על הנאשם מאסר בפועל.

עוד טען ב"כ המאשימה, כי הערך החברתי שנפגע בגין מעשי הנאשם הוא הפגיעה בריבונות המדינה וסיכון הציבור, ומדובר בעבירה כלכלית. מתחם הענישה הראוי בנסיבות הוא בין חודש מאסר עד 6 חודשים.

מדובר בעבירות של מתן עזרה למי שהינו שוהה בלתי חוקי, שלא עבר מסננת בטחונית לשהות במדינת ישראל. יש ניחוש להעסקה של שוהים בלתי חוקיים, והוא החסכון הכספי הרב, ויש לתת לכך משמעות בעניין העונש.

נטען כי בפני קצינת המבחן הנאשם לקח אחריות, והבין את התובנות, אך זה מתנגש עם עברו הפלילי, המלמד כי על אף שלוש הרשעותיו קודמות בתחום חוק הכניסה לישראל, והוענשים שנגזרו לעיו - לרבות מאסר בפועל של 10 ימים, שני מאסרים בעבודות שירות לתקופה המירבית, קנסות וחילוט רכב, הסנקציות העונשיות וההליכים המשפטיים לא הרתיעו אותו מלשוב ולחזור על העבירות.

אין חולק כי העבירה נשוא כתב אישום זה, נעברה לאחר ההרשעה (השניה) וגזר הדין מיוני 2010, ולאחר העבירה (השלישית) מספטמבר 2010 בגינה נפתחה נגדו חקירה פלילית נוספת. לפיכך, לקיחת האחריות והבעת החרטה בפני שירות המבחן, אין בה כדי ללמד את בית המשפט כי הנאשם אכן הפיק לקחים ולא יחזור על מעשיו, וכי ההליך הפלילי הרתיע את הנאשם בזו הפעם דווקא. ראוי בתיקים מעין אלו, כאשר מדובר במי ששם למרמס את הוראות החוק, לאחר שבית המשפט כבר דן בעניינו פעמיים ושלוש בעבירות באותו תחום, ישלח למאסר של ממש.

בנסיבות אלה, עתרה המאשימה למאסר בפועל שלא ברף הנמוך, עונש צופה פני עתיד משמעותי, שיכול ויהיה בו להרתיע את הנאשם. כן ביקשה המאשימה לתת ביטוי לפן הכלכלי של העבירה ולגזור קנס משמעותי וגבוה, שאולי יהיה בו כדי להרתיע את הנאשם מלחזור על העבירות אותן ביצע.

התובע הפנה להלכות שנקבעו בבית המשפט באשר לעונשים על עבירות אלה, לרע"פ 09-1941 **אלדין נ' מדינת ישראל**, שם נדרש כב' השופט ג'ובראן לטענה לפיה יש צורך בשינוי מדיניות הענישה, וקובע כי טרם הגיעה השעה לשינוי המדיניות המחמירה.

ב"כ הנאשם התייחס לכך שכבר בינואר 2012, עת בית המשפט דן את הנאשם בתיק האחרון וגם הוגש תסקיר, כל שנאמר בטיעוני המאשימה היום, נאמר גם אז. לו ידע הנאשם שתלוי נגדו עוד כתב אישום על עבירה משנת 2011, היה מצרף את התיק, והענישה לא הייתה משתנה. כתב האישום הוגש רק באפריל 2012 וכך נמנע מהנאשם לצרף את התיק.

לעניין הסיכון להישנות אותה עבירה, הפנה הסניגור לתסקיר שירות המבחן, שמסביר את המניע לביצוע העבירה, וכן מפרט מדוע שירות המבחן סבור כי הסיכוי להישנות מאוד נמוך. הנאשם ובני משפחתו "תפסו אותו בשתי ידיים", פיצו את האנשים עימם היה קשור הנאשם בהסכמים, ומאז לא נפתחו לו תיקים נוספים. כיום הוא עובד בעבודה אחרת לגמרי. הנאשם שינה דרך, ובית המשפט יכול לראות זאת. לנאשם ילדה חולה בבית, עם חיידק בדם, ומטופלת בטיפולים אמבולטוריים מדי יום ובאשפוזים, והמשפחה עוברת קשיים כלכליים. אשת הנאשם אינה עובדת, והיא מקבלת אישורים זמניים לשהייתה, בהיותה תושבת קלקיליה. הנאשם, לאחר שבית המשפט דן אותו בשנת 2012, התעשת, ביצע עבודות שירות, ולא היתה מאז ולו הפרה אחת, לא נפתחו תיקים נוספים.

לפיכך ביקש הסניגור לשלוח את הנאשם לממונה על עבודות שירות.

דין

המדובר בנאשם שלחובתו שלוש הרשעות קודמות בעבירות על חוק הכניסה לישראל, כאשר העבירות בוצעו בשנים 2004, 2008, 2010. בעת ביצוע העבירה הנוכחית, כבר נשפט הנאשם פעמיים לעונשי מאסר בפועל ומאסר בעבודות שירות, וידע כי תלוי נגדו כתב האישום בת"פ 25903-10-10, שהוגש בעת שהנאשם היה במעצר לאחר שנתפס בכף פעם נוספת. משמע, לא עונשי המאסר ולא המעצר בתיק האחרון, ממנו שוחרר ביום 13.10.10, לאחר מעצר של 20 יום, הרתיעו אותו מלשוב ולבצע עבירות על חוק הכניסה לישראל, ומדבריו לשירות המבחן עולה כי עשה זאת בצורה קבועה ומאורגנת בשירותם של אחרים, תמורת כסף שקיבל מהם.

ביום 19.12.10 הנאשם שוחרר ממעצר הבית המלא למעצר בית חלקי כדי להשלים ריצוי עבודות שירות שנגזרו עליו בתיק קודם (ראו פרוטוקול מיום 19.12.10 בת"פ 25903-10-10) וניצל שחרור זה כדי להמשיך ולבצע עבירה על חוק הכניסה לישראל, שלושה חודשים בלבד לאחר ההקלה שניתנה לו.

לפיכך, אין עסקינן בנאשם הראוי לרחמי בית המשפט ולהתחשבותו לפני משורת הדין. גם טיעוני הנאשם ובני משפחתו בדבר שינוי דרכו ו"שחרורו" מחוזים עם קבלנים שעבורם ביצע את ההעסקה, לא נתמכו בראיות כלשהן וברי כי לבני המשפחה יש אינטרס לסייע לנאשם להחליף מעונש מאסר לו הוא צפוי, ועל כן איני מייחסת משקל רב לטיעונים אלה שהועלו בפני שירות המבחן מפי הנאשם ובני משפחתו. יש לזכור כי הנאשם כבר נאסר ונעצר בעבר כך שחומרת מצבו המשפטי היתה לנגד עיני בני משפחת המוצא שלו גם קודם להסתבכותו הנוכחית, כך שלא ברור במה השתנה יום מיומיים.

לפיכך, אני סבורה כי אין זה ראוי ונכון לגזור על הנאשם ענישה בדרך של עבודות שירות פעם נוספת, הגם שמאז ביצוע העבירה לא נפתחו נגדו תיקים נוספים בשלוש השנים האחרונות.

מתחם הענישה בגין העבירה הינו בין חודש לששה חודשים.

בהתחשב בעברו המכביד בתחום זה, מחד גיסא, ובנטילת האחריות, חלוף הזמן והעדר תיקים פתוחים בשלוש השנים האחרונות, מאידך גיסא, אני גוזרת על הנאשם שלושה חודשי מאסר לריצוי בפועל ויום.

ששה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירה על חוק הכניסה לישראל.

קנס בסך 4,000 ₪ או חודש מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד יום 1.9.14.

הודעה זכות הערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ד, 13 יולי 2014, במעמד הצדדים.

עמוד 5